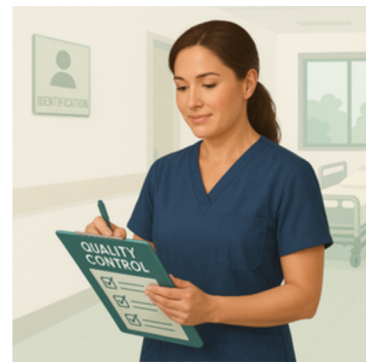

מהימנות בבקרה פנימית - לא רק עניין של כלי: התערבות יישומית בבית חולים ציבורי

מעין דמטוב RN MN מרכזת הבטחת איכות הטיפול
שרונה יעקובוב RN BA אחות בכירה במערך האיכות
אורנה צבי RN MA NP מנהלת האחיות ומערך האיכות
מרכז רפואי אוניברסיטאי וולפסון

רקע

בקורות פנימיות וחיצוניות הן מרכיב מהותי במערך האיכות והבטיחות של מחלקות האשפוז בבתי חולים. על אף שימוש בכלי בקרה אחיד, נצפו פערים משמעותיים בין הערכות שמבצעים נאמנים פנימיים לבין אלו של גורמים חיצוניים - כגון מערך האיכות ובקרת עמיתים. פערים אלה פוגעים במהימנות תוצרי הבקרה ועלולים להוביל לבקרה חוזרת, עומס תפעולי, ופגיעה באמון הצוות בתהליך. התחומים בהם זוהו הפערים הגדולים ביותר היו זיהוי מטופל ומניעת נפילות - תחומים קריטיים בבטיחות הטיפול

מטרות

- לצמצם את הפערים בין תוצרי הבקרה הפנימית לתוצרי הבקרה החיצונית.
- לשפר את מהימנות הבקרה הפנימית במחלקות האשפוז.
- לקדם שימוש פעיל בדשבורד איכות וניהול שוטף של תכנית האיכות המחלקתית.

שיטות המחקר

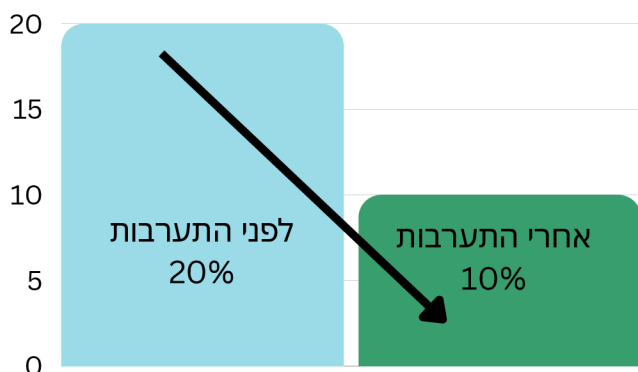
בוצעה התערבות רב-שלבית שכללה: הגדרה פורמלית של אחריות האחיות האחראית על מהימנות הבקרה במחלקה. בחירה מחודשת של נאמני איכות, תוך תיאום ציפיות ומתן ליווי מקצועי. הדרכות ממוקדות לנאמנים בתחומי זיהוי ומניעת נפילות. שיח רציף עם מערך האיכות והנגשת דוחות השוואה בין בקרה פנימית לחיצונית. כתיבת מסמך מדיניות המחייב כניסה לדשבורד איכות לפחות 3 פעמים בחודש, ועדכון תכנית האיכות והבטיחות המחלקתית לפחות אחת לחודש.

ממצאים

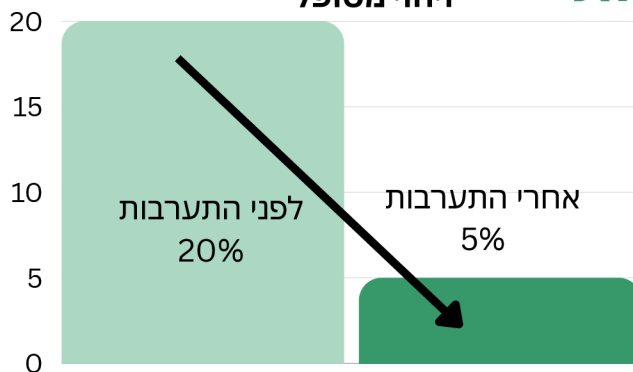
לאחר ההתערבות, נצפתה ירידה משמעותית בפערים בין סוגי הבקרה: הפערים צומצמו מ-20% ל-5%-10%, וכלל המחלקות שנבדקו עמדו ביעד המהימנות. עליה בכניסות לדשבורד איכות מ-501 בחודש מרץ ל-1.8K בחודש יולי בשנת 2025 (אגף פנימי וכירורגי).

תוצאות

מניעת נפילות

זיהוי מטופל

מסקנות המלצות

פערי הבקרה אינם נובעים מהיעדר כלי מקצועי - אלא מהיבטים ארגוניים כגון הובלה סיעודית, הכשרת נאמנים, ותיאום פרשנויות. היעדר מדיניות ברורה ותמיכה שוטפת תרמו להרחבת הפערים טרם ההתערבות. להרחיב את ההתערבות למחלקות נוספות בבית"ח, לעגן את אחריות האחיות האחראית ואת הדרכת הנאמנים בנוהל מוסדר, להמשיך במעקב שוטף אחר פערי בקרה ולהשתמש בדשבורד ככלי עבודה חיוני ולא רק תיעודי.